

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
1/2 10

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje redne priloge: Ob nedeljem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kazipot po ljubljani in krajskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez dopolnjenega naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah: do tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Faboš) tiska in zal.

Naše šole in Nemci.

(Primeri „Grazer Tagblatt“ 4. marca 1909.)

Vsak, kdor pozna količkaj razmere na Goriškem, ve, da so srednje šole v naših krajih pravzaprav le za Nemce. Učni jezik nemški, učiteljske moči trumoma nemške — za slovensko deco nič. A to še ni zadosti! Na teh šolah se poučuje — tudi slovenščina, oziroma italijanščina. In to je zbudilo naše sosede na severu v oči, češ tega ni treba.

Na realki in gimnaziji v Gorici imamo kurze za italijanski in slovenski jezik. Kdor se hoče naučiti jezika, ima prilike dovelj, ne le v kurzih, ampak tudi med ljudstvom. A vse to seveda ni nič. Nemci še nimajo dovolj kruha v naših krajih, ne izpodjedajo še zadosti naših sinov, ki so se s trudom prikopali do študij in izpitov, ne — še dalje naj gre ta krivični sistem.

Da bodo ti Benjaminčki lažje hodili doli v naše kraje, za to mora skrbeti še naše šolstvo. Kurzi iz obeh deželnih jezikov naj bodo sedaj obligatni in sicer skozi 8 oziroma 7 let, po 4 oz. 3 učne ure na teden. »Zweck des Unterrichtes wäre, in der betreffenden Sprache Sprechen und Schreiben zu erlernen, auf jede grammatikalische und sonstige philologische interessante Einzelheit einzugehen, müsste verboten sein! (Učilo naj bi se govoriti in pisati — prepovedano bi moralo biti obravnavati jezikovne in gramatične posebnosti).

Tako torej! Nekak jezik za deklet in hlapce naj bi se mlatil skozi osem let. Da se ne bi Mili preveč trudil, mora odpasti vsak natančnejši pouk. Zakaj tudi ne! Saj je dovolj, da zna Nemec reči »Dobra večer« in da ve, kaj se pravi »in der Save fischen« (Savo ribati!!!), potem je dovolj — za naše kraje.

No, najlepše še pride. Recimo, da se ustanove taki kurzi, tedaj je pač pouk v

materinščini za Slovence in Italijane — odveč! Saj imajo kurz, čemu še pouk v materinščini. »Der Unterricht der Italiener, beziehungsweise der Slovenen, in ihrer Muttersprache könnte entfallen«.

»Grazer Tagblatt«, ki je sicer že napisal dokaj nesramnih člankov proti nam in tudi proti Italijanom, je dosegel tu svoj vrhunec. Na slovenskih in italijanskih tleh naj se slovenska in italijanska mladina uči »materinega jezika šele v kurzih za Nemce. Ali si je mogoče misliti večjo nesramnost?

To bore malo, kar imamo na naših primorskih šolah, še to nam hočejo sedaj iztrgati; mi naj bi vzdrževali šole tu za Nemce in naša mladina bi še svojega jezika ne smela poznati.

Pa saj so te šole že tako — nemške — »deutscher Besitzstand« — kajti članek pravi dalje »die Aufgabe der deutschen Schule ist es gewiss nicht dafür zu sorgen« (namreč za materinščino naših otrok.) Tako je stvar sedaj!

Čas je, da se enkrat tudi Italijani zganijo, kajti njih se to ravno tako tiče kot nas. Naj bi se združili in zahtevali svoje srednje šole. Združeni bi že lahko imeli v Gorici slovenske in italijanske srednje šole, tako nimamo takih šol in še tisto mrvo nam hočejo odnesti.

Jezik nam hočejo ugrabiti popolnoma, oni se hočejo še bolj razšopiriti po naših krajih, domačin pa naj gleda lepo od strani. Zanj kmalu ne bo več kruha v domovini. Tuji s severa rinejo vedno bolj doli, mi naj jih tako rekoč še podpiramo pri tem, skrbimo naj jim za šole in pouk, da nas bodo še bolj nadlegovali in uničevali.

Zadnji čas je! Odločnosti je treba, na krov do zadnjega moža; kajti drugače se res dvigne nekega dne tisti Bismarckov most od Severnega morja do Adrije, o katerem sanjajo Nemci že leta in leta.

„Tako ne pridemo naprej!“

»Gorica« je priobčila članek, v katerem toži, kako je potrebna uravnava rek in hudournikov v naši deželi, zlasti na slovenski strani, ali ne doseže se nič. — Omenja pred vsem potrebo uravnave Soče in Vipave in hudournikov Šjaka in Draganiščka. Članek v »Gorici« stoje in molduje ter meče krivdo na birokratizem in uradnike, ki naj hitreje delajo. »Tako ne pridemo naprej!« pa se glasi naslov članka. — Kdor pazljivo prečita članek, vidi, da članek ne more imeti prav čiste vesti, marveč se čuti prizadetega pri tem, da se nič ne doseže za regulacijo na slovenski strani, kajti tako sumljivo zvrča krivdo na birokratizem in lene uradnike. Da zadeva nekoliko krivde birokratizem, kakoršnega meni članek, je že res, ali da bi bili toliko krivi tudi uradniki, to pa ni res. Uradnik dela, kar se mu ukaže, in če se mu ukaže napraviti kako reč hitro, jo mora napraviti, če se mu pa namiguje, da se ne mudi, pa pusti delo v miru. Krivda da ne pridemo na slovenski strani do regulacije rek in hudournikov, tiči pa v glavnem v deželnem zboru zadnje lani minole dobe, v deželnem odboru in pa na tistih naših državnih poslancih, ki se dosedaj niso nikdar pobrigali za nobeno gospodarsko reč. Glavna krivca pa sta Gregorčič in Berbač.

Kako kričavo so stopali klerikalni poslanci v minoli deželni zbor, njihovi listi pa so trobili, da sedaj šele začne pravo gospodarsko delo. Ali takega dela nismo videli nič. Nastopila pa je stagnacija. Na nobeno stran se ni nič ganilo za goriške Slovence — le Lahi so črpali iz deželnega zbora in odbora sebi gospodarske koristi. Za razna obrambena dela, regulacije hudournikov in rek v Furlaniji so šli že tisoč in zopet tisoč iz vsakega deželnozbornskega zasedanja. Pa za Slovence? Koliko se je dovolilo? Tudi če se je kaj dovolilo, se pa izplačalo ni.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad t. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

»PRIMOREC« izhaja neodvisno od »Soče« sak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1.60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gori v naših knjigarnah in tobakarnah: Schwarz v osk ul., Jellensitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču s Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matinssi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trzinu v tobakarni Lavrenčič na trgu delu Caserma.

Glede uravnave Soče je bila svoj čas velika debata v dež. zboru. Sprejeta je bila ustanovitev dveh hidravličnih uradov: enega za Furlanijo, drugega pa za gorati del dežele. Ali deželni odbor se ni pobrigal za izvršitev tega sklepa, marveč dopustil en hidravlični urad v Gradščem ob Soči. Če bi bila dva, bi se najbrže nekoliko bolj bližali uravnavi Soče v gornjem teku, kakor sedaj. Uravnavo Vipave obljublja Berbač že odkar je poslanec, pa še ni storil nič takega v ta namen, kar bi kazalo, da mu je resno za to, da se izvede uravnava. Preteklo je dolgih 6 suhih let bivšega deželnega zbora, storilo pa se ni nič za uravnavo rek in hudournikov v našem delu dežele. Gregorčiča tlači pogodba s Pajerjem, Berbač pa je dež. odbornik, da se ga Bog usmili. Glede uravnave Šjaka n. pr. je vlada izdelala načrt in proračun. Zagotovljen je vladni prispevek 90%, samo 10% (4500 K) imajo kriti interesente. Deželni zbor je naložil predlanskim dež. odboru, da se sestavi združga interesentov, ki zagotovi onih 10%. Ko se to izvrši, pride vsa reč v deželni zbor, da se glasuje o načrtu zakona, ki leži pripravljen v aktu. Članek pa pravi, da »zadeva« še ni dozorela, da jo je treba predložiti dež. zboru, da dovoli prispevek ter da se ustanovi združga in napravi zakonski načrt. Farbar! Dež. odbor je imel izvršiti, kar mu je bilo naročeno, pa ni izvršil, tako da bi se ne bilo moglo v lanskem jesenskem zasedanju glasovati še o načrtu. Vsa krivda tiči tu v dež. odboru.

Potem pa so uganjali gospodje klerikalci obstrukcijo ter tako zabranjevali tako potrebne uravnave rek in hudournikov. V namene zločinske obstrukcije so stavili nujne predloge, s katerimi so se norčevali prav iz uravnave rek in hudournikov v našem delu dežele. Če bi jim bilo mar za nujno potrebno uravnavo rek in hudournikov, bi ne bili uganjali obstrukcije, ampak dopustili delovanje dež. zbora. Grda hinavščina je torej razlita po članku v »Gorici«, v katerem se tako povdarja potrebo uravnave in obsoja počasnost, ko pa stoji nasproti temu dejstvo,

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Ana Avstrijska mu je naročila, naj molči, in Bernouin se je ravnal vestno po tem povelju; samo Prince je bila obvestila, in vse povedala, in Prince je takoj poslal na vse strani pet ali šest jezdecov s poveljem, naj preiščejo celo okolico ter privedejo v Saint-Germain vsako sumljivo četo, ki bi se oddaljevala v katerikoli smeri od Rueila.

Ker pa d' Artagnan ni bil nikaka četa, temveč je bil čisto sam, ker se ni oddaljeval od Rueila temveč hitel proti Saint-Germainu, se ni nihče zmenil zanj, in nihče ga ni ovrnil na njegovi poti.

Ko je prijahal na dvorišče starega gradu, je bila prva oseba, katero je zagledal naš poslanec, Bernouin, ki je stal na pragu ter čakal novic o svojem izgubljenem gospodu.

Ko je zagledal Bernouin d' Artagnana, ki je prijahal na častno dvorišče, si je menceal oči, misleč, da se vara. Toda d' Artagnan mu je nalahko mignil z glavo, stopil na tla, vrzel vajeti svojega konja v roke nekemu lakajju, ki je prišel mimo, stopil k Mazarinovu strežaju ter se mu ljubeznivo nasmehnil.

— Gospod d' Artagnan! vsklikne Bernouin, ka-

kor človek, ki ga tlači mora in ki govori v spanju; gospod d' Artagnan!

— Da, jaz sem, gospod Bernouin.

— In čemu prihajate sem?

— Novice prinašam o gospodu Mazarinu, in sicer čisto sveže novice.

— Kaj se mu je pripetilo?

— Počuti se dobro, kakor vi ali jaz.

— Torej se mu ni zgodilo nič hudega?

— Čisto nič. Čutil je samo potrebo, da pohiti malo v He-de-France ter je prosil grofa La Fère-ja, du Vallona in mene, naj ga spremimo tja. Mi smo mu preveč udani sluga, da bi mu mogli odbiti tako prošnjo. Včeraj zvečer smo odpotovali, in evo nas, sedaj smo tu.

— Da, sedaj ste tu.

— Kardinal je imel nekaj sporočiti Nj. Veličanstvu, nekaj tajnega in zaupnega, nekaj, kar je mogel zaupati le zanesljivemu človeku, in zato je poslal mene v Saint-Germain. Če hočete torej storiti ljubav svojemu gospodarju, moj dragi gospod Bernouin, obvestite Nj. Veličanstvo, da sem prišel, in povejte tudi, s kakim namenom.

Ker je bilo očitno, da je bil d' Artagnan v teh okoliščinah edini človek, ki je mogel pomiriti Ano Avstrijsko, pa naj je že govoril resno ali se samo šalil, se ni Bernouin čisto nič obotavljal, temveč je kraljico takoj obvestil o tem čudnem poslancu, in kakor je pričakoval že naprej, kraljica mu je dala povelje, naj pripelje d' Artagnana takoj k njej.

D' Artagnan se je približal svoji vladarici z vsemi znamenji globekega spoštovanja.

Ko se jej je približal na tri korake, je pokleknil pred njo na eno koleno ter jej izročil pismo.

Bilo je to, kakor smo že rekli, čisto priprosto pismo, napol pojasnilo, na pol zaupljivost. Kraljica ga je čitala, spoznala prav dobro kardinalovo pisavo, dasi je bilo videti, da se mu je roka pri pisanju nekoliko tresla, in ker ni bilo v tem pismu nobene besedice o tem, kar se je bilo zgodilo, je vprašala kraljico po podrobnostih.

D' Artagnan jej je povedal vse z onim naivnim, priprostim izrazom, ki ga je znal tako dobro pogoditi v izvestnih okoliščinah.

Dočim je govoril, ga je gledala kraljica z vedno večjim začudenjem; ni mogla razumeti, da se drzne človek tako nevarnega podjetja, še manj pa, da ima potem pogum, pripovedovati to njej, ki ima pravico in skoro dolžnost, da ga za to kaznuje.

— Kaj, gospod? vsklikne kraljica, rdeča od jeze, ko je d' Artagnan končal svojo povest; kaj? vi se mi upate priznati svojo krivdo! mi praviti o svojem izdajstvu!

— Oprostite, milostljiva gospa, a zdi se mi, da sem se slabo izrazil ali pa da ste me slabo razumeli; vsem tem ni govora o krivdi ali o izdajstvu. Gospod Mazarin je zapri du Vallona in mene v ječo, ker nista mogla verjeti, da naju je poslal zaradi tega na Angleško, da bi mirno gledala, kako obglavijo kralja Karla I., svaka vašega pokojnega kraljevega soproga, moža vaše sestre in vašega gosta, gospe Henriete, in ker sva storila vse, kar sva mogla, da bi rešila življenje kralju-mučniku. Prepričana sva bila torej, da mora biti tu kaká pomota, kateré žrtev sva postala, in da je treba razgovora med nama in Nj. Eminenco.

da se v deželni hiši gospodje klerikalci ne brigajo za take reči, kakor bi se morali ter uganjajo celo obstrukcijo, s katero zavlačujejo rešitev tako nujnih gospodarskih vprašanj.

Vsa sicer ne lahka vprašanja ureditev hudournikov in rek so dobila vse drugo lice, odkar je napovedala vlada svojo gospodarsko akcijo tudi v prid naši deželi. V tej akciji so obsežene tudi nujne uravnave. Ali namesto da bi se prišlo vlado za ponudeno roko ter se jo krepko držalo in delovalo na čimprejšnjo izvršitev programa z vsemi močmi, se zavlačuje to akcijo prav od strani onih, ki po »Gorici« javkajo, da se kar ne more priti do nikakega rezultata gledé tako potrebnih regulacij.

Mož, delavni mož je potreba in dela, resnega dela, potem se kaj napravi, drugače nič. Klerikalci pa so akcijo vlade zavlekli za kdo ve koliko časa. Vlada zahteva s pomočjo želnege zbora. Tega pa ni, ker so ga klerikalci s Pačurjevci razgnali z obstrukcijo. Leto teče, deželni zbor pa najbrže ne bo mogel celo leto nič delati. Nove volitve pa se obetajo šele na jesen ali na prihodnjo zimo. Tako zavlačujejo klerikalci tako nujne rešitve gospodarskih vprašanj, potem pa javkajo in jokajo, da sta kriva birokratizem in leni uradniki, da se ne more naprej.

Berbuči in Gregorčiči pa so tisti resnični lenuhi, ki nosijo na svoji vesti tisto veliko odgovornost za to, da ne pridemo naprej! Te ljudi treba odstraniti, najprej iz dež. odbora, potem mora biti hitro drugače!

„Veleizdajniška“ razprava v Zagrebu.

V sredo dopoldne je pričela pred zagrebškim sodnim stolom glavna razprava proti srbskim »veleizdajnikom« Adamu Pribečeviću in 52 tovarišem, ki so obtoženi radi »veleizdaje«.

Sodni senat je sestavljen nastopno: Predsednik je podpredsednik sodnega stola Josip Tarabocchia. Kakor votanti fungirajo sodni svetnik Pavel Pavešič, Ljudevit pl. Cekuš, dr. Sigmund Fink in Franjo Meixner. Zapisnikar je Barbot. Obtožbo zastopa drž. pravdnik Milan Accurti. Braniteljev je 32. — Časnikarstvo je zelo številno zastopano. Zastopani so med drugimi, inozemski listi: »Corriere della Sera«, »Daily Telegraph«, »Times«, »Ruskoje Slovo«, »Petrograjski brz. agencija«. — Sodnija je najela za razpravo šest stenografov, ki bodo stenografirali ves tečaj razprave. Ob 10. uri 20 minut je predsednik Josip Tarabocchia otvoril razpravo. Prosil je časnikarske poročevalce naj vestno, resnično in stvarno obveščujejo svoje liste, ker se bo ta izvestja primerjala s stenogramom in ako bo kaj krivo izveščeno, odvzame prizadetemu listu izkaznico, oziroma pravico do prisostvovanja na razpravi. Potem je po imenu pozval obtožence, ki so podali svoja generalija.

Obtoženci so:

Adam Pribečević, Valerijan Pribečević, Joco Oreščanin, Vaso Lukač, Nikola Milič, Gajo Živkovič, Petar Petrovič, Rade Malobradič, Gijuro Jovanović, Antonije Srnić, Miloš Borojevič, Milovan Momčilović, Dmtar Miljevič, Dušan Truhovič, Gedeon Ogrizović, Nikola Ercegovač, Nikola Rebrača, Gj. Končar, Ljubomir Vilič, Dimitrije Gajič, Bogdan Ristović, Stevo Končar, Pero Bekić, S. A. Živkovič, Simo Živkovič, Gj. Gjurič, Tanasije Oblaković, Stevan Kačar, Mile Corić, Pavle Matijašević, Stevo Radovanič, Mojo Hrvčanin, Dmtar Ervačanin, Dušan Ervačanin, Gijuro Erak, Glišo Vasič, Stevo Kalember, dr. Aleksander Gjurič, Platon Solarič, dr. Dušan Mihajlo Mioković, Mikola Čudič, Lazo Bačić, Vaso Vukdragović, Mile Mitrič, Danilo Podunavac, Gjorgje Jagnjič, Stevo Zukanović, Simo Vuksan, Kosta Dragošavac, Dositiije Kutuzov, Milan Vukelič, Jovan Kalafatič.

Od teh je 17 starih izpod 30. let; 8 jih ima nad 50 let, 39 je že oženjenih. Po poklicu je: 18 trgovcev oziroma obrtnikov, 6 posestnikov, 12 učiteljev, 1 profesor, 5 duhovnikov, 8 uradnikov, 2 zdravnik, 1 dijak, 47 jih pripada samostalni srbski

stranki, drugih 6 so pa pristaši radikalne srbske stranke.

Za časa čitanja generalij in personalij je prišlo do več zanimivih dogodiljav. Tako je izjavil obtoženec Rade Malobabič za svoj stan, da je »aretiranec«, kar je izzvalo med obtoženci smeh. Obtoženec Ljubomir Vilič je na vprašanja, koliko ima otrok izjavil, da 4, a predsednik je rekel, da v zapisniku stoji 5, nakar mu je obtoženec odgovoril, da je tekom preiskave en otrok umrl. — Obtoženec Nikola Ercegovač, oče 10 otrok, je na vprašanja, kdo mu je branitelj, rekel: Čestito življenje in čista vest prvi, potem pa je navedel odvetnike kakor branitelje na drugem mestu. Obtoženec Stevan Kačar iz Strmena je na vprašanje, da-li je bil že kaznovan, odgovoril: »Bil sem kaznovan s 6 meseci preiskave«. — Velik smeh je nastal v dvorani, ko je obtoženec Gjorgje Jagnjič na vprašanje, koliko ima otrok, izjavil: »Nobenega, ali po obtožnici imam eno, kaj pač poreče moja žena, ko zve o tem otroku«.

Kakor je sedaj določeno, utegne zaslišanje obtožencev trajati do 17. marca. Za ta dan so pozvane prve priče. Sodni stol je odklonil vseh 300 prič, ki so jih predlagali branitelji, da se zaslišijo, ker so iste same osumljene, da so se udeležile velesrbske propagande.

Včeraj so pričeli z zasliševanjem obtoženca Pribečevića. Ta je povedal, da ni bil navzoč pri nikakih zaupnih ali tajnih razgovorih, udeleževal pa se je javnih prireditev v sokolskih in bralnih društvih. O tajnih razpravah in sejah srbske stranke on ničesar ne ve. Prirejeni pa si bili zaupni sestanki, kakoršne prireja vsaka stranka. On ni uvedel v okraju Virginitmost nikake organizacije; so že obstajale. Razprava se nadaljuje.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpečo neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in grenicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Poučanje se sodnijsko zasleduje.

Moll-ovo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečino olajšuje in okrepjuje staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 1.90 Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna: A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, I. Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofoletti, A. Gironcoli.

DOPISI.

Iz Gorice. — (O finančnem svetniku Lachu). Pod tem naslovom je bil priobčen v našem listu št. 22. dopis, kateri po zahtevi drugega dopisnika ne odgovarja resnici. Ker nočemo delati krivice nikomur, priobčujemo tudi ta dopis, ki se glasi doslovno tako-le: Na dopis v št. 22. Vašega cenjenega lista glede davčnega svetnika Lacha, konstatujem, da se mu je zgodila krivica. Gospod svetnik je, kolikor se je do sedaj pokazal, vesten in nepristranski uradnik. Res je sicer, da so službovali tekom treh let trije slovanski konceptni uradniki pod njim, niso pa odšli iz Gorice radi kakih svetnikovih škik, pač pa sta bila prva dva pomaknjena v višje plačilne razrede in zasedla mesta kot samostojna vodji davčnih uradov, do čim je odšel tretji radi zdravstvenih razmer le na začasni dopust. Kar pa zadeva obdačenje naših trgovcev in obrtnikov, ni pri tem merodajna svetnikova oseba, ker ta ne odmerja davka; v to je poklicana davčna komisija iz vrst davkoplačevalcev, če je bil torej kdo previsoko ali prenizko obdačen, je to njena krivda, ne pa finančnega svetnika, ki kot vodja davčnih komisij nima družega nego pravico pritožbe radi dozdevno previsoko ali prenizko odmerjenega davka.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ajdovščine. — V nedeljo dne 28. svečana se je vršil ob lepi udeležbi ustanovni občni zbor »Telovadnega društva Sokol v Ajdovščini« pri katerem je bil izvoljen sledeči odbor: Bratje: Lokar Ar-

tur starosta, Štekar Štefan podstarosta, Brajnik Rudolf načelnik, Sterle Slavoj tajnik, Dolenc Vladimir blagajnik, Logar Stanko zapisnikar, Malik Mihael in Fajgelj Josip odbornika, Likan Avgust in Kobal Ivan odb. nam., Slana Avgust in Štekar Fran pregl. rač.

Ta odbor in delovanje dosedanjega odseka »Goriškega Sokola« sta nam porok, da se bo to mlado društvo razvilo v krepko vejo na sokolskem mogočem deblu. Pogumno naprej! Na zdar!

Iz tolminskega okraja.

Iz Tolmina. — Tukajšnji politični komisar dr. Mosettig nas je zapustil. Premeščen je v Gorico. Zakaj se je izvršilo to premeščenje, je tujemu svetu neznano in ga tudi ne interesira, a nam v Tolminu je uzrok znan in nas tudi interesira. — Po mnogih letih smo udobili komisarja na tuk. glavarstvu, ki je bil ne le popolnoma zmožen slovenskemu jeziku, nego je bil tudi pri ljudstvu priljubljen. V zadnjih 10 letih sta bila edino še dva komisarja, katerih ljudstvo ne more pozabiti in to sta g. Fr. Lasič, sedanji glavar na Krku, in baron Baum, nam. tajnik v Trstu. Ta dva sta poznala dušo našega ljudstva in kakor dobra človeka sta mu šla po možnosti na roko. To je pravzaprav dolžnost vsakega uradnika, a žal, da mnogo polit. uradnikov ne izpolnjuje te dolžnosti. — G. dr. Mosettig je je pa vestno izpolnjeval in — zato je moral iz Tolmina! — On je bil dober, vesten človek in nepristranski uradnik. Z ljudstvom je običajno ljudno v svojem uradu in dajal dobrohotne potrebne nasvete. Z eno besedo, on je imel srce za naše ubogo in mogočkrat nevedno ljudstvo. Tudi v družabnem življenju je bil zelo priljubljen. Bolelo ga je, da je družabno življenje v Tolminu, osobito med uradniki, zastrupljeno, a temu ni bilo od pomoči. In vendar je bil rad v Tolminu!

Vse zgoraj opisane lepe lastnosti političnega uradnika pa niso ugajale političnemu šefu, glavarju Bogomilu Princigu, katerega poznamo za birokrata starega štila in kateri nima srca za naše ljudstvo, ker je slovensko. On je previsok za ubogega kmets! Ne pozna dolžnosti modernega pol. uradnika. Dr. Mosettiga je večkrat očital, da obiskuje prireditve slovenskih društev, češ, da je vse to preotročje za pol. uradnika. No, dr. Mosettig je bil mož s svojim lastnim mnenjem in prepričanjem, ta se ni pustil upogniti in je povedal marsikatero resnico glavarju Princigu v brk. Zato pa je šel iz Tolmina!

Ni lepo od glavarja Princiga, da je radi takih hvalevrednih lastnosti svojega uradnika molčal ali morda celo na to delal, da je moral priljubljeni g. dr. Mosettig iz Tolmina! — Vrabci na strehi čivkajo, da se glavar Princig ni zavzel tako toplo za svojega vestnega uradnika dr. Mosettiga, kakor se je svojčas zavzel za žida dr. Majerja, dasi je vedno močno poudarjal, da se bo vedno potegoval enako za vse svoje uradnike. — To smo napisali, da bodete Vi, Goričanje, poznali Vašega nekdanjega komisarja Princiga in Vašega sedanjega komisarja dr. Mosettiga. — Naslednik dr. Mosettiga je g. Bogumil Berbuč.

Priporočamo našim rodbinam Kolinsko cikorijo.

Domače vesti.

Opozarjamo na občni zbor možke podružnice družbe sv. C. in M., ki bo drevi ob 8. »pri jelenu« ter na občni zbor ženske podružnice, ki bo jutri ob 3. pop. tudi »pri jelenu«.

Na poziv zadnje »Gorice«: »Kje so trte«, dragi mi je naznaniti gospodu Lavrentiču in radovednežem, da so videli rasti dotične trte v »Mircah« v njivi proti vasi Syeto, in kakor so nemara že sami konstatirali, so vsepele na mojo zadovoljnost izbornu.

Kako pa sem prišel do tega, da mi je vlada dala kolči po »Gorici«. Objavljenem izkazu, si dovoljujem danes raztolmačiti gospodi Lavrentič & Comp. — Ker moram obnoviti več nasadov, propadlih po trtni uši, sem prosil vlado prvotno 5.000 kolči. Dobil sem samo 2000. To pa mi ne zadostuje, kajti za moje nasade treba mi najmanj 6000 dobrih cepljenk. A računati moramo, da v koljem elužeju raste komaj 50% škratifi

ciranih trt. Vsled tega sem se poslužil izkaza, kakor je objavljen ponovno v »Gorici«, da dobim čim največ kolči. Naprosil sem gosp. Josipa Streklja, naj, kedar poroča gosp. vinarškemu nadzorniku Postlju, prepíše tudi dotični izkaz, kojega sem mu dal napisanega. Gosp. Jos. Strekelj je sprejel podano mu listo, ne da bi vprašal, so li dotični vpisanci potrebni trt, ter jo jednostavno na mojo odgovornost prepisal in kakor je vspeh pokazal, tudi priporočil. Sedaj pa pcevem radovednežem, da so te trte lepo zasute v »Ogradi«, kjer si jih lahko vsaki dan ogledajo.

Torej smemo biti gosp. kaplan Lavrentič, radovedneži in kar je najbolje, tudi jaz, zadovoljni s trtami. Pa tudi moj hlapec Franče Budal se neznansko veseli in je prepričan, da mora biti jako važna oseba, ker se tolikokrat tiska njegovo ime brezplačno v častiljivih listih »Gorica« in »Prim. List«.

Upam, da bode sedaj gospodom radovednežem vstreženo, ker jim mora biti sedaj znano, kje se nahajajo »oj te trte«, katere jim delajo toliko skrbi.

Komen, 4. sušca 1909.

Jos. Švara.

Za slovensko diljake na dunajskem vsučilišču se je nabralo darove, ko se je na pritisk Nemcev zaprla »mensa«. Prišli so darovi iz rok poslancev, iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Dalmacije, Hrvatske in Rusije: iz Primorske so darovali: A. Rebek — Sežana, 20 K; rodoljubi v Mercah, 10.64 K; Iv. Čok v Trstu nabral 200 K; Andr. Gabršček — Gorica, 20 K; dr. Vošnjak — Gorica, 20 K; Karel Šiško — Črni Kal, 20 K; A. Br. — Dinjan, 5 K; županstvo v Bovcu nabralo 70.87 K; — iz Tolmina: dr. Gruntar 10 K, Ivan Perpar 10 K, R. Fazan 10 K, M. Primožič 5 K, A. Vrtovec 5 K, dr. Vodopivec 4 K, R. Fonžari 1 K, I. Šaplja 1 K, Fr. Ukovič 1 K, A. Kavš 1 K, V. Kavčič 1 K, I. Zarli 1 K, I. Dietz 2 K, Rodoljub 2 K, L. Lah 1 K.

Umrl je v tukajšnji vojaški bolnišnici orožniški postajevožja v Dolenjah g. Edvard Buda.

Pri učiteljskem zborovanju v Ajdovščini dne 4. t. m. nabrali g.čni učiteljci Rožica Bajtova in Olga Prinčičeva 31 K za Dijaško kuhinjo in 31 K za družbo sv. C. in M. Hvala lepa pridnim nabiralkam!

Korni poveljnik FZM. O. Potiorek je odšel po izvršenih manevrih iz Gorice ter prišel 3. t. m. zvečer v Pulj.

Pri banketu ob izvolitvi novega župana g. And. Konjedica v Playeh se je nabralo za »družbo sv. Cirila in Metoda« K 20 in za »Dijaško kuhinjo« K 10. —

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. P. Brumat iz St. Petra pri Gorici je daroval 88.0 K. Grof Christalnigg je dal 3 K, Neimenovana št. 1 za marec 1.57 K in Neimenovana za najdenino 1 K. Na pustni večerji v gostilni g. župana v Solkanu se je nabralo 11.22 K, Pet. Leban, pismonoša v Kalu je poslal znesek 1.96 K, ki je bil nabran na »svatovskem večeru« g. Jož. Skrta. — Na račun mesečnine je prišlo 37.40 K. — Živel darovalci in nabirali!

Dr. Josip Čerln, kapelnik c. in kr. pešpolka št. 91 v Pragi, je bil od odbora praške jubilejne razstave za posebno znamenito in vspešno delovanje kakor dirigent koncertov na razstavišču odlikovan s častno spominsko diplomu in plaketo, ter s častnim darom, stokronskim jubilejnim tolarjem v zlatu.

Krajevni napisi. — K člankom o krajevnih napisih nam pišejo z Livka: Kakor je bilo že pred nedolгим časom v »Soči« objavljeno, da je namreč okr. glavarstvo v Tolminu ustavilo sklep tukajšnjega starešinstva radi poprave krajevnih tabel s samoslovenskim besedilom, je temu sedaj še dodati, da je tudi namestništvo v Trstu istega mnenja — razveljavilo je namreč navedeni starešinstveni sklep in sicer v dogovoru z — deželnim odborom.

Od namestništva sicer ni bilo pričakovati drugačnega mnenja, a čuditi se je tembolj goriškemu dež. odboru, v kojega področje gotovo ne spada niti ena nemška frakcija, da se tako zavzame za nemščino. Neverjetno ali resnično.

Kaj pa druge občine? Ali se je že pozabilo 20. IX. 1908?

Hudobija klerikalcev gledé skupine mest in trgov pri deželnozborskih volitvah je bila jednako velika pri nas kakor tudi na Kranjskem. Hoteli so preglasiti meščane in tržane z glasovi vasi in sel, ki spadajo k mestom oziroma trgov.

Mesto Kamnik na Kranjskem se je protivilo temu, da bi volile z mestom tudi vasi, ki so sicer združene v eno občino s Kamnikom. Državna sodnija je razsodila, da so v vojvodini Kranjski pridežnozbornskih volitvah v volilnih okrajih mestne skupine opravičena k volitvisamov te okraje uvrščena mesta in trgi, ne pa tudi vasi, ki so s temi mesti in trgi združene v jedno občino.

»Dopoljub«, glasilo goriških novostrujarjev, nesramno hujška proti vžigalicam družbe sy. C. in M. Rodoljubni možje in rodoljubne žene, poslužujejo se jih vedno bolj pridno. To bo najboljši odgovor brezvestnežem!

Voljaški nabori odgodeni. — Tržaško namestništvo naznanja, da se preklicuje uradni razglas od 30. jan. t. l. glede naborov ter so ti odgodeni na poznejši čas.

Tozave naših delavcev-rojakov s polnimi listi v Rumuniji. — Naš rojak-delavec nam piše: Pisal sem že pred 3 leti in sem apeliral na naše g. poslance, da bi se zavzeli za nas delavce tukaj v tuji Rumuniji, zavoljo potnih listov. — Dosedaj je vse pri starem, še vedno nam zadržuje po 1—3 mesece potne liste avstro-ogrske konzul v Jasi. (Pisal sem že, da v Rumuniji je postava, da mora vsak ptujec svoj potni list podpisati pri svojem konzulu, še le potem je veljaven za Rumunijo, čeprav je novi poslan od doma.) — Našemu avstro-ogrske konzulu moramo plačevati po 5 kron za podpis potnega lista ali takozvan »Matrikelgebühr«. Vse druge države, izven Turške, ne zahtevajo nič za podpis. — Apelujemo na vse naše poslance še enkrat in jih prosimo, naj se pobrigajo in naj prašajo g. ministra za zunanje zadeve, ali mu je znano, da mi delavci in drugi avstro-ogrske podaniki moramo čakati po 1—3 mesece, da nam dopolnje potrebne liste nazaj avstro-ogrske konzul v Jasi in ali bi ne bilo mogoče odpraviti davka 5 K za »Matrikelgebühr« na potne liste? Ali ne zadostuje, da moramo kruh služiti v tuji državi; prosimo torej, da nas oprosti avstro-ogrska država vsaj zgorej označenega davka. Naši poslanci naj se zavamejo za nas trpne ter nam pomagajo.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov bo imelo svoj ustanovni občni zbor dne 7. sušca t. l. v Sokolovi telovadnici (Narodni dom) v Trstu. Zvečer istega dne se priredi družaben sestanek s petjem in prosto zabavo, katerega se udeležijo tudi dame.

Zanimanje za prvi občni zbor tega jugoslovanske žel. uradnike prepotrebne družstva je jako živalno in je upati velike udeležbe. Zborovanja se udeležijo več slovanskih poslancev in pa čeških in poljskih želez. uradnikov, ki pridejo kot zastopniki češkega in poljskega družstva žel. uradnikov, da pokažejo jugoslovanskim tovarišem svojo solidarnost in pa da se z njimi dogovore o zvezi vseh slovanskih (avstrijskih seveda) žel. organizacij. Ta zveza bo štela krog 40.000 organiziranih žel. uradnikov in nižjih žel. uslužbencev. Društvo jugoslovanskih žel. uradnikov, ki bo štelo skraja krog 500 članov, je tembolj potrebno, ker se skoraj vsa uradniška družstva nacionalizirajo, in ker bo vsekakor močna falanga proti nadaljni germanizaciji železnic na slovenskih tleh.

»Na podol način«. — »Prismojenec« pravi, da se »Soča« na podol način zaletava v štandrežkega g. župnika (duhovski list bi že imel vedeti, da v Št. Andrežu ni župnika), to pa radi tega, ker je dopisnik iz Št. Andreža povedal resnico, da je štandrežki nunc lani rekel v cerkvi, da nad naprednjake pride revolver in strik. Tako je kurat res govoril v cerkvi. Ker se je torej sedaj ob primerni priliki to povedalo in dostavilo, da je prišel revolver, pa ne nad naprednjake, se pravi to: podlo se zaganjati v kurata! — No, saj take pisave v farovski listu smo že vajeni. — Čudno, da ni tudi rekel, da je napadla »Soča« z onimi besodami sveto katoliško cerkev!

O železnici Sv. Lucija-Ildrija piše »Prismojenec«, da se je vršil neki sestanek ter da je upanje, da se železnica zgradi v doglednem času. Potem pa praša: Kje so liberalci? — Odgovarjamo, da »liberalci« so se vedno potegovali ter delali za to črto — klerikalci pa so nagajali. Iz našega uredništva so se storili prvi potrebni koraki že leta 1899. Dež. zbor se

je pečal s črto, dovolil tudi prispevek za načrt, ali Berbuč je pisaril okoli, da dež. odbor noče splaćati dovoljenega zneska, ker bi črta prišla — Slovencem v korist — sedaj so se začeli pa hvaliti, ko je naklonjena vlada črti, kakor pravi »Prim. list«. — Te srake že še postavimo v pravo luč, da jim odpade pavovo perje!

Promet na progi Jesenice-Boh. Bistrica je še vedno oviran. Pri čuvajnici št. 35. so se vsuli novi veliki snežni plazovi. Ker se je bati tam še novih plazov, je bil ustavljen na progi Jesenice-Boh. Bistrica ves promet. Na tej progi vozijo le osebni vlaki, brzovlaki so ustavljeni. — Na Gorenskem je letos sploh izredno obilo snega. Že od leta 1895. ga ni bilo toliko. Na Dovjem je zasul sneg tri osebe družine delavca Janežiča. Janežič se je izkopal sam, ženo so potegnili mrtvo iz snega, sin je bil še živ. Pa tudi v naših gorah je dosti snega. Tako nam pišejo iz Čezsoče, da imajo 150 cm snega; ne more se do vodnjakov in šole —

Sredi zime — pomlad. — Zaradi velikega snega je še zdaj ves železniški promet hudo oviran. V Gorico prihajajo vlaki z veliko zamudo, tovorni vlaki sploh ne, — a tu imamo pravi spomladni dan. O snegu ni sledu, solnce greje, da je veselje!

Onemu Manulu iz Št. Andreža, ki si je, krkor znano, pognal 2 krogli iz revolverja v prsi, se je začelo obračati na bolje. Najbrže okreva.

Karambol na tramvaju. Pred gozdnim ravnateljstvom je trčil včeraj tramvajski voz ob dragega, ki se ni mogel vstaviti na izogibalšču. Skočil je s tira. Po enournem delu so ga spravili nazaj v tir.

Izpred sodnije. — Pred sodnike je bila klicana že postarna Rozalija Prinčič, rojena Koršič, iz Gor. Cerovega. Dne 29. nov. lani so izročili Pirhovi svojega otroka v varstvo omenjeni Prinčičevi. Stariši Pirhovi so šli delat v vinograd in na polje. Ali Prinčičeva je pustila otroka nekaj časa samega ter šla k sosedu. Ko se je vrnila, je videla otroka vsega v plamenu. Tačas je bil namreč prišel otrok preblizu ognjišča pa se mu je unela obleka in tako se je opeknel, da je kmalu na to umrl. Prinčičeva je obsojena na 3 dni strogega zapora.

Kinematograf. — Ta teden novost: Amerikanska junakinja. Vsaka predstava traja 1 uro.

Mestna godba goriška bo igrala jutri opoludne na Travniku, ake le ne bo deževno vreme.

Odpri lekamni. — Jutri popoldne bosta odpri v Gorici lekarni Pontoni-Kürner. V teh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 7. do 14. t. m.

V službo se sprejme pri »Jelenu« v Gorici mladeniča, ki ima veselje do dela. Vstopi se lahko takoj.

Listnica. — Na Kras: Prejeli. Priobčimo. — V T.: Nam se zdi, da je bolje, če se ono poslancu ne priobči, ker bi pri obstoječih razmerah utegnulo škodovati. — G. X. Y.: Hvala za poslani izkaz kazni, katere so prestali nekateri »bratje čuki«. Zakon prepoveduje očitati komu javno prestale kazni. Mi tudi kaj takega ne nameravamo. Interesantno pa je čitati kazni: 10 dni, 21 dni, 5 mesecev, itd., eden ima na hrbtu že 9 kazni, — in to so ljudje, katere stavijo klerikalci mladini za vzgled. — Ali je čudno, če je med »čuki« po tem toliko pretepaškega razpoloženja.

V K.: Pred časom poslani dopis priobčimo prihodnjč.

Zveza narodnih društev.

Kolesarsko društvo »Gorica« vabi svoje člane k XIV. rednemu občnemu zboru, kateri se bode vršil v soboto 13. marca 1909. ob 8¹/₂ uri zvečer v dvorani hotela »Zlati jelen«.

Dnevni red prihodnjč.

Društvo »Naprej« v Dobergradu bo imelo svoj redni občni zbor v prostorih g. Izidorja Lučnika v nedeljo dne 7. t. m. ob 11. uri predpoldne (takoj po maši.) Dnevni red po pravilih.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Volitev v predstojništvo delavske zavarovalnice proti nazpadam za VI. kategorijo delavcev je odrejena za dan 31. t. m. Naša kandidata ostane ista kakor pri zadnji razveljavljeni volitvi in sicer Jeriha Anton, delavec v papirnici v Vevčah; njegov namestnik Fran Gomišek, delovodja mizarske zadrage v Solkanu.

Glasovnice, ki morajo biti podpisane od delodajalca in zaupnika delavcev, naj se nemudoma vpošljejo predsedniku volilnega odbora dru. Edvardu Slaviku, odvetniku v Trstu.

Trgovsko ministristvo je potrdilo izvolitev J. Venutija za predsednika in J. Mulica za podpredsednika trgovske in obrtne zbornice.

Istrska deželna razstava. — V Trstu so se konstituirali različni odseki istrske deželne razstave.

Na Balkanu.

Srbska vlada je odredila, da se sumadijska divizija (Kragujevac), moravska divizija (Niš) in donavska (Belgrad) koncentrirajo v strateškem trikotu Rudnik-Mladenovac-Kragujevac v utrjenih postojankah. Drinska divizija zavzame prostor med Šabcem in Loznico. Po drugih vesteh je 6. pešpolk drinske divizije že zapustil Belgrad ter se podal v Šabac. Iz Niša so prispeli v Mladenovac težki topovi. — Ameriški Srbi so poslali »odboru za narodno obrambo« 57.000 dolarjev kot prispevek vojnemu zakladu. Belgrajske banke so istotako darovale vsote od 500 do 5000 dinarjev. — Iz Zemuna poročajo, da namerava srbska vlada prepovedati izvoz krmil.

V Belgradu bi radi, da bi Evropa vplivala na Turčijo, da bi dala Srbiji ozek pas novopazarskega ozemlja v najeno, tako da bi bili Srbija in Črnagora neposredno zvezani.

Ali bo vojna ali je ne bo, o tem se ugiba, reči pa se ne da nič gotovega. Avstrija vstaja na stališču, da se mora Srbija pogajati direktno z Avstrijo, Srbi pa so ravno na nasprotnem stališču, češ, da Srbija nima zahtevati ničesar od Avstrije, ampak apeluje na Evropo. Francija hoče baje, da bi šli poslalniki Francije, Anglije, Rusije in Italije v avdienco k avstrijskemu cesarju, ako bi Aeren-tal ne odnehal od stališča Avstrije, da bi torej velevisiti spregovorile svojo morda odločilno besedo.

Rusija pa baje hoče delati na to, da bi se poravnal avstro-srbski spor s sodelovanjem Turčije, da bi se zgradila preko novipazarskega sandžaka železnica, ki bi zvezala Srbijo z morjem. Rusija bi pomagala graditi to železnico.

Avstrijski poslanik v Belemgradu Forgach ima baje s seboj ultimatum, da ga izroči srbski vladi, ako nanesse potreba. — Po novih poročilih Srbija ne odneha od svojih znanih zahtev. Vojne priprave v Srbiji se nadaljujejo.

Politični pregled.

Razpust državnega zbora? — Bienerth ima baje od cesarja pooblastilo, da spravi rekrutno predlogo do rešitve ali potom parlamenta ali s § 14. Ako bi nastala obstrukcija, Bienerth ne pada, marveč se razpusti državni zbor.

Novi minister za Galicijo je poslanec dr. Ladislav vitez Dulemba. Abrahamovič je odstopil ter dobil red železne krone I. reda.

Deželnozbornska volitve na Štajerskem se bodo vršile v času od 7. do 29. maja t. l.

Pred volitvami na Koroškem. — Volilni boj se je že začel z vso ostrojtjo. Nemškim nacionalcem se trésejo hlače posebno za mandate po Sp. Koroškem. Zato hočejo z lumparijo doseči, kar bi ne mogli s poštenimi sredstvi. Izpustiti hočejo po občinah, ki so v njihovih rokah, slovenske volilce, češ ti se itak ne bodo brigali za reklamacijo. Pa se so zmotili. — Slaba jim prede za kandidate. V velikovškem okraju n. pr. ga za vruga ne morejo dobiti. V skrajni stiski so prišli k slovenskemu kandidatu Ellersdorferju, naj bi

kot njihov kandidat kandidiral na kmečki program. Pa so seveda dobili »korpco«. Z zanimanjem pričakujemo nadaljnega razvoja volilnega boja. Gotovo je, da pridejo nemški nacionalci oslabljeni v dež. zbor, ali na korist Slovencem ali nemškim kršč. socialcem — kdo ve?

V Bosni iščejo »volezidajalce«. — Iz Sanksgamosta poročajo, da se je vršila pri predsedniku srbsko-pravoslavne cerkvenega in šolskega odseka S. Zurniča lišna preiskava ter da so bili aretirani »jovci Popović, Lazar in Jovo Milinković, ker se jih sumi volezidaje!

Razne vesti.

Slovenski pouk na gimnazijah. — Uradni list poroča, da je naučno ministristvo odredilo, da se sukcesivno uvede na utrakvističnih gimnazijah na Kranjskem slovenski učni jezik, kakor je to mogoče z ozirom na učne knjige. Z začetkom prihodnjega šolskega leta se bo v slovenščini poučevalo veronauk in grščino. Nemščino se bo pa učilo v prvih dveh razredih na teden pet ur (sedaj štiri) in v tretjem razredu štiri ure (sedaj tri).

Prešernova koč na Stolu. — Kranjska podružnica »Slovenskega planinskega društva« priredi izvanredni občni zbor v torek. Glavna točka sporeda: Razgovor o novem načrtu in proračunu za gradnjo Prešernove koč na Stolu.

Na Notranjskem imajo tudi polno snega. Zagorje je v nevarnosti. Voda je vse poplavalila, ko se je začel tajati sneg, ter razdajala njive in polja. Ljudje so bežali iz hiš. Škoda je velikanska.

Na čeških srednjih šolah študira letos: na gimnazijah 139 gospodičen, na realkah 163, skupaj 302. Največ jih je v Pribramu: 28 na realki, 15 na gimnaziji.

Čudna stava. — V Schlitters, neki vasiči na Tirolskem, je stavil neki mož, da se upa obesiti za četrto litro žganja. Njegov nasprotnik je stavil, toda kmalu odšel, ker ni mislil na to, da se res obesi. Komaj neki otrok je rešil obešenca pred gotovo smrtjo.

Ob zidu kraljeve palače v Madridu so našli bombe z gorečo zažigalico. Policija je aretirala več oseb. Po drugih poročilih trde, da ni bila bomba, ampak petarda položena na konec vrta.

Pri 15 letih nesrečno zaljubljen. — 15-letna Melita Ravalico je izpila 50 gramov joslhove kisline v namen, da naredi konec svojemu življenju, ker je bila revica nesrečno zaljubljen. Spravili so jo na rešilno postajo ter jej ohranili življenje.

V Trst je dospelo s parnikom Cunard-Line Carpathia 110 angleških in deloma ameriških turistov.

Ob sklepu lista.

Danes se je vršila v Ljubljani razprava proti R. Pustoslemšku, uredniku »Slov. Nar«. in odvetniku dr. Kokalju radi odprtega pisma na vojne ministra Schönaicha v »Slov. Nar«. Dr. Kokalj je oproščen, Pustoslemšek obsojen na 100 K globe. Dr. Tavčar je vložil pritožbo ničnosti raz. odmerjene kazni in nekompetence sod. je, drž. pravdnik dr. Trenz radi oprostitve dr. K.

Čudezni rabi (vedezevalec) B. JOSEF V GORICI.

Mudil se bodem nekaj dni v hotelu »pri zlatem angelju« (Angelo d'oro) v ulici Veturini I. nadstr. vrata št. 1.

Moja znanost temelji na Talmundu, Kabali, Ghirinantu in fizionomiji. Jaz namreč uganem vsakomur, ki me obišče, njegovo ime in preteklost; uganem skrivnosti, dajem nasvete, kako se izpolnijo želje na najboljši način.

Pred leti sem bil tukaj in sem presegel s svojimi nasveti veleizobražene ljudi. Po mojem odhodu je bilo mnogim žal, da me niso posetili.

Dr. Josip Leupušček,

odvetnik v Gorici, Gosposka ulica števil. 3 (Drufovčkova hiša)

naznanja, da odslej bo redno vsak petek

sprejemal stranke v KANALU, hotel »pri zlatem levu« (last g. A. Križniča), I. nadstr. soba št. 7, poleg čitalničnih prostorov — in sicer od 8¹/₂ do 12 ure predp. in od 2 do 3¹/₂ popoldne.

Pridobivanje premoga na svetu. V pridobivanju »črnih demantov« stoje Zedinjene države na prvem mestu in so že daleč prekosile Anglijo, ki je tako dolgo stala na čelu premogovne produkcije. Več nego jedna tretjina svetle produkcije t. j. 275. mil. ton na leto pride na Zedinjene države, potem pride Anglija z 250 mil. ton in Nemčija s 110 mil. ton. Potem se le slede daleč od zadnjosti Avstro-Ogrska s 40, Francija s 30, Belgija s 23, Italija in Rusija s 15 mil. vsaka na leto. Skupna produkcija premoga na svetu znaša 600 mil. ton. Za bodočnost je najvažnejša dežela — Kina, katera ima, kakor so dosežanje preiskave pokazale največ premoga in še posebno največ antracita.

Alkoholizem in slepota. Po dr. Hippelnu, profesorju in zdravniku za očne bolezni v Heidelbergu, je bilo l. 1899. v celi Nemški 39.799 slepcev. Od teh je bilo 16% = 6633 slepih od rojstva, a pri 20% = 7559 slepih je bil vzrok slepote oftalmija (očesna bolezen novorojene dece). Slepota, ki je nastopila v starši dobi, povzročil je alkoholizem pri 40% = 15.118 slepih. To je odstotek, ki se je mogel doznati z vso sigurnostjo, a v resnici bode še večji. To je torej tako, kakor pri slaboumnih in idiotih, pri katerih se je tudi dogajalo, da je 40 do 60% teh revežev potomcev alkoholičnih roditeljev.

Pomožna akcija za potresno ozemlje v južni Italiji. — V seji centralnega pomožnega odbora v Rimu se je konstatovalo, da je došlo odboru do konca febr. lir 18.464.599; za prvo pomoč se je razdelilo 3.280.000 lir, 1500.000 lir med stare in invalide, 2000.000 lir za sirotišnice, 2000.000 za podporo male obrti in industrije, 4000.000 lir za barake, 1000.000 lir beguncem.

Važno

za vse one, ki nosijo čevlje!

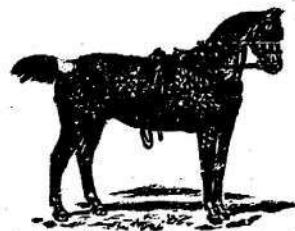
Vsled preselitve trgovine s čevlji J. MEDVED — Gorica, so cene izdatno znižane.

Cene so:

Čevlji za ženske od krone 4 naprej
„ „ moške „ „ 7 „

Hitite, da ne zamudite!

Ivan Kravos
na Korni št. 11. **GRADICA** na Korni št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Ugodna prilika!

V Gorici je na prodaj hiša tik državnega kolodvora. V isti se nahaja dobrovpeljana gostilna. Hiša se proda z patentno gostilne vred.

Natančnejša pojasnila se izve v restavraciji „TRIGLAV“ na Mirodvorski cesti.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljkega olja

prve vrste

ajdalskih vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto za dom. Posodo se pušča kupeu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Cenjenim odjemalcem v Gorici in na deželi priporoča

pšenično moko

Vlastelinski valjni mlin v Nuštru

(SLAVONIJA),

katera prekaša v donatanju in v dobroti vse moke in je nedosegljiva, kar priznajo vsi oni, ki so jo dosedaj poskusili.

Zastopnik za Gorico in okolico

Josip Marmolja,

Miren pri Gorici

zalagatelj deželnih pridelkov in kolonijalnega blaga.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir
Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski
(last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloga: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novo obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

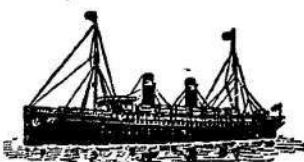
Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Potnikom v Ameriko

priporoča

„Generalna Agentura“ Im Obersteg & C. o Basel, filialka Buks (na meji Avstrija-Svica)

najhitreje in varno vožnjo preko Buks-Basel-Paris-Havre (via Southampton) ali Paris Cherbourg, z najnovejšimi in modernimi brzoparniki „American in White Star Line“ prevoz čez morje v resnici 5¹/₂ do 6 dni, garantira se vsakemu, da je gotovo ukrean, izborna hrana in postrežba, cene nizke.

Za vsakršno pojasnilo glede cen — plovnih in voznišredov itd. — obrnite se vedno na:

„Agentura“ Im Obersteg & C. o filialka Buks (Rheinthal) Svica P. O. Box N. 888.

Meso po ceni!

Teleče ali goveje meso prve vrste vsak dan sveže. V stegnu — čista teža 9 funtov, t. j. 4¹/₂ kg K 3.20 razpošilja v splošno zadovoljnost

Chr. Jagolnizer,

Podwoloeczyška v Avstriji št. 7.

Varstvena znamka: „Anker“
Einiment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

— povsod priznано kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 1.40 in 2— se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega tako priljubljenega domačega zdravila se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z našo varstveno znamko „Anker-Pain-Expeller“ ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatemu levu“ v Pragi
Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Stavbeno podjetje Znidarčič & Stepančič

GORICA

Tržaška ulica št. 29.

se priporoča sl. občinstvu in drugim korporacijam za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih del.

Prevzema nadzorstvo in izdelovanje načrtov ter statičnih računov.

Za obila naročila se toplo priporočata

Znidarčič & Stepančič.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«

»Union«

»Pri zlatem jelenu«

»Tri krone«

ter da ga oddajam na debelo iz zaloga v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Gorisko-Gradišansko v Gorici, tek. Josipa Verdi 26./28.

N. B. — Kdor pije plzensko pivo pri »Zlatem jelenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODOČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljivo — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico pojije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofoletti jeva pijača iz kine in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem. Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Pijanosti ni več

Uzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivo to zapazil.

Prašek „COZA“ učinkuje čudovito tako, da se pivu pristudi alkohol in vse alkoholne in močne pijače. Ta prašek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dotičnika, ne da bi on zapazil, kaj je resnično provzročilo njegovo ozdravljenje.

Prašek „COZA“ je prinesel mir v tisočere družine, je rešil ogromno oseb sramote in ponižanja, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močne in vsakega dela zmogljive ljudi. Ta prašek je že marsikatero mladeniča spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki poseduje ta čudodelni prašek, pošlje vsem onim, ki zahtevajo knjigo s 1500 zahvalami in on vzorec. Dopolnjuje se v nemškem jeziku.

Zajamčeno je, da je prašek popolnoma neškodljiv

COZA ISTITUTO 62, Chancery Lane London 255 (Anglija)

Na pisma je djati znamko 25, na dopisnice za 10sto

600 tucatov lepo zarobljenih rjuh

brez šiva

širina 150, dolžina 2 m. 25 cm; zajamčeno pristno platno, tkano iz platnenih niti najboljše vrste. Razpošilja se bode radi opustitve te stroke, komad po 2-kroni 50 vin. Enake rjuhe, najboljše kakovosti, tkane iz močnih platnenih niti, porabne tudi za najčistejšo belo, komad po K 2.80. Pošilja se najmanj 6 komadov — po povzetju. Za neugajajoče se vrne denar in se povrne stroški.

Pozor! Prosim, ne zamenjajte mojega blaga z drugimi konkurenčnim blagom, ker pošiljam le prve vrste blago. Kdor je poskusil enkrat naroči zopet.

**S. STEIN, tkalnica platna
PACHOD — Češko.**